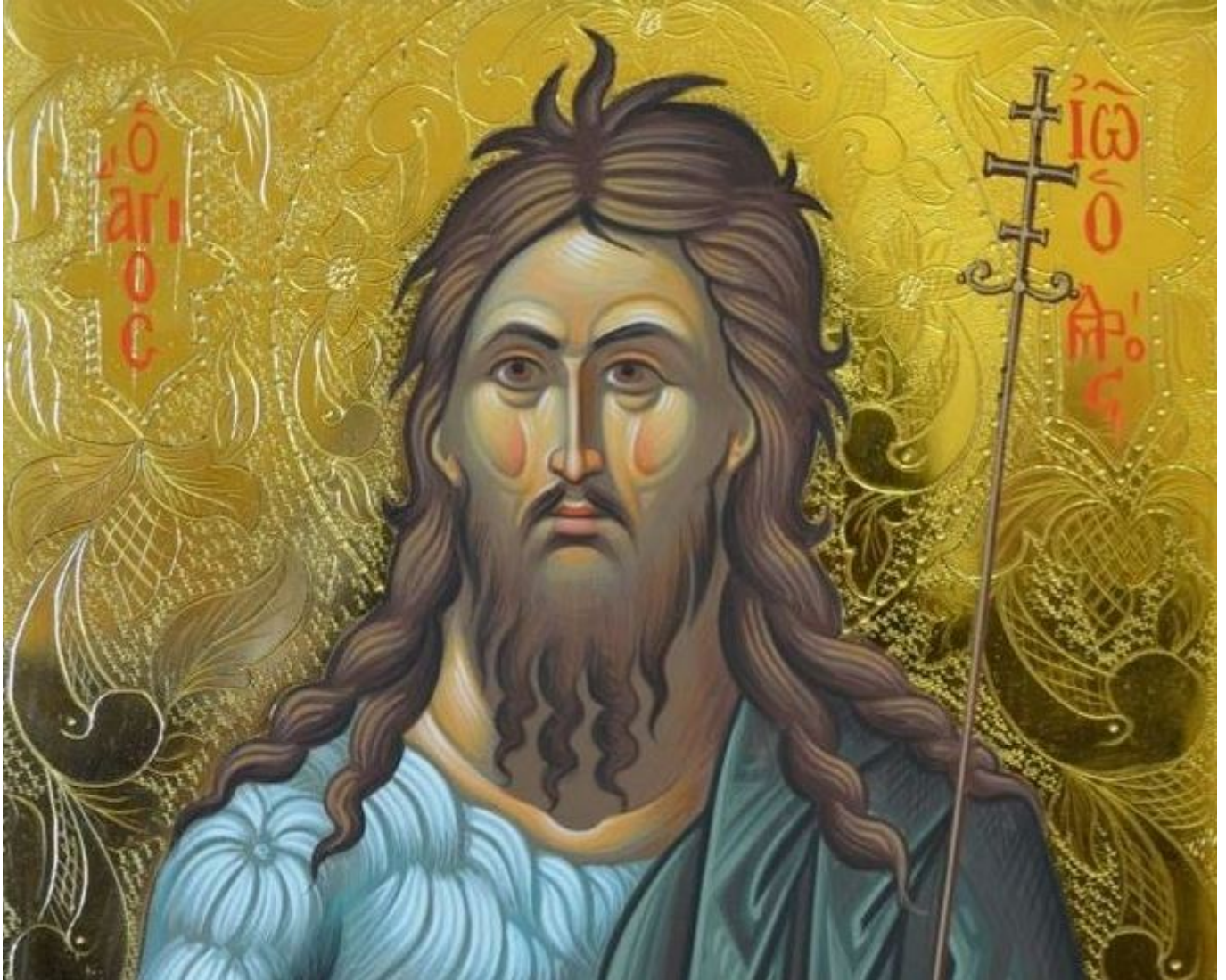

Εγκώμιο του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά για τον Προφήτη και Βαπτιστή του Κυρίου

/ [Γνώμες](#)

Ἐγκώμιο του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά στον μεγάλο προφήτη και βαπτιστή του Κυρίου Ἅγιο Ἰωάννη τον Πρόδρομο.

Ἄν ὁ θάνατος τῶν ὁσίων εἶναι ἀξιοτίμητος καί ἡ μνήμη τοῦ ἀνθρώπου, πού σ' ὅλη του τή ζωή ἔκανε μέ συνέπεια τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, πανηγυρίζεται μέ ἐγκωμιαστικούς λόγους, πόσο περισσότερο ἔχουμε ἐμεῖς ὑποχρέωση νά γιορτάζουμε μέ ἐγκώμια τή μνήμη τοῦ Ἰωάννη, πού βρίσκεται στήν πιό ψηλή κορυφή, πάνω ἀπ' ὅλους τούς ὁσίους καί τούς δικαίους; τοῦ Ἰωάννη πού σκίρτησε προφητικά γιά τή σάρκωση τοῦ Θεοῦ-Λόγου -ἐνόσω ἀκόμα βρισκόταν στή μητρική κοιλιά- πού γεννήθηκε καί κήρυξε πρὶν ἀπὸ Ἐκεῖνον καί μέ τά κηρύγματά του ἑτοίμασε τήν ἔλευσή Του στόν κόσμο; τοῦ Ἰωάννη πού ἀπὸ Αὐτόν τόν Θεό-Λόγο

ἐπίσης ἀνακηρύχτηκε καί ὁμολογήθηκε δημόσια ὡς ἀνώτερος ἀπ’ ὅλους τούς προφῆτες, τούς δικαίους καί τούς ὁσίους ὅλων τῶν αἰώνων; Δέν μποροῦμε βέβαια νά ἰσχυριστοῦμε ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ζωὴ του ξεπερνάει τὰ ἀνθρώπινα λόγια ἢ ὅτι ἐπειδὴ ὁμολογήθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Μονογενῆ Λόγο τοῦ Θεοῦ καί τιμήθηκε δημόσια, δέν ἔχει ἀνάγκη καί ἀπὸ τὸ δικό μας ἐγκώμιο, καί μέ αὐτὴ τὴν πρόφαση νά σιωπήσουμε καί ν’ ἀφήσουμε νά περάσει ἡ ἡμέρα τῆς μνήμης του χωρὶς ἐγκωμιαστικούς λόγους, αὐτοὺς πού οἱ δυνάμεις μας ἐπιτρέπουν νά ἐκφωνήσουμε, μέ σκοπὸ νά τιμήσουμε αὐτόν πού, κατὰ τίς γραφές, ὑπῆρξε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ-Λόγου. Ἰσα-ἴσα, ἐπειδὴ τόσο μεγάλος ἀνακηρύχτηκε καί ὁμολογήθηκε δημόσια ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Δεσπότη τῶν ὅλων Ἰησοῦ Χριστό, κάθε γλώσσα πιστοῦ χριστιανοῦ ἄς κινηθεῖ γιὰ νά τὸν ὑμνήσει μ’ ὅλη τῆς τῆ δύναμη. Ὅχι βέβαια γιατί θά καταφέρουμε νά προσθέσουμε ἕνα ἀκόμη στολίδι στὴ δόξα του -πῶς εἶναι δυνατόν;- ἀλλὰ γιὰ νά ἐκπληρώσουμε τὸ χρέος μας καθέννας χωριστὰ καί ὅλοι μαζί, ἐξιστορώντας καί ὑμνώντας ὅλα τὰ ἀξιοθαύμαστα πού σχετίζονται μέ τὴν ἀγία μορφή του. Γιατί ὁλόκληρη ἡ ζωὴ τοῦ μεγαλύτερου ἀπ’ ὅλους ὅσους ποτέ γεννήθηκαν πάνω στὴ γῆ, ξεπερνάει κάθε θαῦμα. Καί μάλιστα, ὄχι μόνο ὁλόκληρη ἡ ζωὴ ἐκείνου πού προφήτεψε, πρὶν ἀκόμα γεννηθεῖ καί πού ἀργότερα ξεπέρασε κάθε προφήτη, ἀλλὰ καί ὅσα συνέβηκαν πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴ γέννησή του καί μετὰ τὴν ὁσιακὴ ζωὴ του καί ἔχουν σχέση μ’ αὐτόν, ὑπερβαίνουν κάθε θαῦμα.

Θεῖες γι’ αὐτόν λαλιές θεοφώτιστων προφητῶν τὸν ὀνόμασαν, πρὶν ἀπ’ τὴ γέννησή του, ἄγγελο καί ὄχι ἄνθρωπο, λυχνάρι τοῦ οὐράνιου φωτός πού σάν ἄλλος ὁλόλαμπρος αὐγερινὸς ἀνέτειλε πρὶν ἀπὸ τὸν ἥλιο τῆς δικαιοσύνης καί πού ὑπῆρξε -ἄφοῦ προηγήθηκε ἀπὸ τὸν Χριστό, τὸν ἥλιο τῆς δικαιοσύνης- φωνὴ τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ-Λόγου. Γιατί τί εἶναι κοντινότερο ἢ πιὸ συγγενικό μέ τὸ Θεό-Λόγο ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ φωνὴ Του;

Ὅχι μόνο μέ λόγια ἀλλὰ καί μέ ἔργα φανέρωσε τὸν Ἰησοῦ σέ ὅλους, βαπτίζοντάς Τον, δείχνοντάς Τον στό λαό, συστήνοντάς Τον στοὺς μαθητές του καί γενικά μέ κάθε τρόπο μαρτυρώντας ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Οὐράνιου Πατέρα, ὁ «Ἀμνός» τοῦ Θεοῦ, ὁ Νυμφίος κάθε ψυχῆς πού θά τὸν πλησίαζε καί θά πίστευε σ’ Αὐτόν. Αὐτόν πού σηκώνει στοὺς ὦμους Του τὴν ἁμαρτία τοῦ κόσμου, πού καθαρίζει τούς ἀνθρώπους ἀπὸ κάθε μολυσμὸ καί τούς δωρίζει τὸν ἁγιασμό τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος. Ἀφοῦ λοιπόν, ὅπως εἶχε προφητέψει ὁ Ζαχαρίας, προετοίμασε τὸ δρόμο τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Χριστοῦ στὶς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, μέ τὸ κήρυγμα τῆς μετάνοιας καί ἀφοῦ συμπλήρωσε ὅλο τὸ ἔργο του, γιὰ τὸ ὁποῖο καί στάλθηκε στὴ γῆ, πρὶν ἀπὸ τὸν Χριστό καί ἐγίνε βαπτιστὴς Του στὸν Ἰορδάνη, ἀποσύρεται στὴν ἔρημο γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ, ἀπ’ ὅπου μέ παρρησία δίδασκε τὰ συγκεντρωμένα πλήθη τοῦ λαοῦ καί ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ λαὸ παραδίδοντάς τον στὸν Κύριο.

Ὁ Τίμιος Πρόδρομος ἦταν πάντα ἀσκεπής, δεῖγμα τῆς ἀδιάλειπτης προσευχῆς καί τῆς παρρησίας του πρὸς τὸν Θεό. Γιατί σύμφωνα μ' αὐτό πού λέει ὁ Ἀπόστολος, ὁ «ἄνδρας πρέπει νά προσεύχεται ἀσκεπής, ὥστε ἔχοντας ἀκάλυπτο τό πρόσωπό του, νά ἀντανakλᾷ τῇ δόξᾳ τοῦ Θεοῦ» (Β΄ Κορ. 3, 18). Ἄς καλύψουν λοιπὸν τὴν κεφαλὴ τους, δηλαδή ἄς προσπαθήσουν μέ κάθε τρόπο νά ἀσφαλιστοῦν αὐτοὶ πού ζοῦν μέσα στὸν κόσμον καί σχετίζονται μ' αὐτόν, ὥστε νά προφυλαχτοῦν ἀπὸ τίς ζημιές καί τὰ σκάνδαλα, πού τόσο φυσικά παρουσιάζονται στὴ ζωὴ τους, ἂν καὶ δὲν νομίζω ὅτι αὐτοὶ μποροῦν νά τὸ κάνουν πάντοτε.

Ἄς εὐχαριστοῦμε λοιπὸν τὸν Θεό πού μᾶς τὰ χορηγεῖ καὶ τὸν Τίμιο Πρόδρομο, πρὸς Τιμὴ τοῦ ὁποίου ὅλα αὐτὰ ἄκοπα συγκεντρώνονται, σὰν νά τρέχουν ἀπὸ κάποια πηγὴ καὶ ἄς τὰ προσφέρουμε γιὰ τὴ δόξα του, ἀνταποδίδοντάς του τὴν εὐχαριστίαν μας μέ ἔργα. Γιατί ἂν εἴμαστε εὐχαριστημένοι μέ τὰ κοινὰ αὐτὰ ἀγαθὰ τῆς Μονῆς, δὲν ἀπέχουμε ἀπὸ τὴν ἀκτημοσύνη καὶ τὴν ἐγκράτεια τοῦ Ἰωάννη. Ἄν καὶ ἐμεῖς δὲν μποροῦμε νά παραβληθοῦμε σὲ τίποτα μαζί του, ὅμως ὅπως ἐκεῖνος τρεφόταν ἀπὸ τὸν Θεό, ἔτσι καὶ ἐμεῖς τρεφόμαστε ἀπὸ τὰ ταμεῖα του, δηλαδή ἀπὸ τὰ ταμεῖα τοῦ Μοναστηριοῦ, πού εἶναι ἀφιερωμένα στὸν Θεό. Αὐτό δὲν εἶναι κακό. Κακό εἶναι νά ἔχουμε δικὰ μας ταμεῖα καὶ κτήματα. Αὐτό μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὴν κοινωνία τῶν Ἀγίων. Ἐκεῖνος πού ἔφυγε ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἔχει δικὰ του πράγματα, εἴτε γιατί τὰ ἔφερε μαζί του ἀπὸ τὸν κόσμον, εἴτε γιατί τὰ ἀπέκτησε ὄντας μοναχός, σέρνει μαζί του τὸν κόσμον καὶ ποτέ δὲν τὸν ἐγκαταλείπει, ἀκόμα καὶ ἂν βρίσκεται σ' αὐτό τό Ἅγιο Ὅρος, ἀκόμα καὶ ἂν ζεῖ μέσα σ' αὐτές τίς ἱερές Μονές πού εἰκονίζουν τὸν οὐρανό. Αὐτὸς μολύνει καὶ τὸν τόπον ἀκόμα πού κάθεται καὶ τὸν μετατρέπει σ' ἓνα κομμάτι τοῦ κόσμου. Αὐτὸς ὅπωςδήποτε θὰ κατακριθεῖ, γιατί νόμισε τὸν ἱερό τόπον τοῦ Θεοῦ, σὰν τόπον κοσμικό.

Μήπως ὅμως ἄφησε ὁ Βαπτιστὴς τοῦ Κυρίου καὶ Πρόδρομος Ἰωάννης τὴν ἡρεμία καὶ τὴν ἐρημίαν ἐκείνη; Βέβαια τὴν ἄφησε. Πότε ὅμως; Ὅταν στάλθηκε ἀπὸ Ἐκεῖνον γιὰ νά γνωρίσει τὸ δρόμον τῆς σωτηρίας στοῦ λαοῦ Του καὶ νά ἐλέγξει ὅσους δὲν ὑπάκουαν στίς ἐντολές Του. Γι' αὐτό τὸν ἔλεγχο ἀποκεφαλίστηκε ἀπ' αὐτούς, γεγονός τὸ ὁποῖο σήμερον γιορτάζουμε. Δὲν ἔπρεπε αὐτός νά πεθάνει μέ «φυσικό» τρόπο. Γιατί αὐτός ὁ «φυσικός» θάνατος εἶναι καταδίκη γιὰ τὴν παράβαση τοῦ Ἀδάμ, γιὰ τὴν ὁποία δὲν ἦταν ὀφειλέτης ὁ Ἰωάννης, πού ὑπῆρξε ὑπηρέτης καὶ διάκονος τοῦ Θεοῦ θελήματος καὶ τὸν ὑπάκουσε ἀπὸ τότε πού βρισκόταν ἀκόμα στὴν κοιλίαν τῆς μητέρας του. Οἱ δίκαιοι, σύμφωνα μέ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, ὀφείλουν νά θυσιάζονται τόσο γιὰ τὴν ὀρθὴ πίστη καὶ λατρεῖαν τοῦ Θεοῦ ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς ἠθικῆς ζωῆς. Καὶ γι' αὐτό τό λόγο εἶναι πιὸ κατάλληλος γι' αὐτούς ὁ βίαιος θάνατος γιὰ χάριν τοῦ καλοῦ. Γι' αὐτό καὶ ὁ Κύριος τέτοιο θάνατον γεύτηκε. Ἐπρεπε λοιπὸν καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰωάννη, νά εἶναι ὄχι μόνο

πρόδρομος αλλά και ὅμοιος μέ τό θάνατο τοῦ Χριστοῦ, γιά νά προπορευτεῖ - σύμφωνα μέ τήν προφητεία τοῦ πατέρα του Ζαχαρία- πρίν ἀπό τήν κάθοδο τοῦ Κυρίου στόν Ἄδη, καί νά γνωρίσει σ' αὐτούς, πού ἦταν στό σκοτάδι καί στή μαυρίλα τοῦ Ἄδη, τήν ὁδό τῆς σωτηρίας, δηλαδή τή μετάνοια, ὥστε νά τρέξουν καί ἐκεῖνοι κοντά στόν Χριστό καί νά ἀπολαύσουν τή μακάρια καί ἀθάνατη αὐτή ζωή, πού Αὐτός χαρίζει. Αὐτή τή ζωή ἄς εὐχηθοῦμε καί ἐμεῖς νά πετύχουμε μέ τίς πρεσβεῖες ἐκείνου, πού τήν ἀπόλαυσε ἀπό τήν κοιλιά ἀκόμα τῆς μάνας του, πού τήν κήρυξε στόν κόσμο καί στόν Ἄδη καί πρὸς τήν ὁποία καθοδήγησε καί καθοδηγεῖ ὅλους μέ τό λόγο καί τή ζωή του καί τίς ἱκεσίες του πρὸς τόν Θεό, μέ τή χάρη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σ' Αὐτόν μόνο πρέπει ἡ αἰώνια δοξολογία. Ἀμήν.

πηγή: «Θεϊκό Λυχνάρι, ὁ Τίμιος Πρόδρομος»

Εκδόσεις: Ἑτοιμασία

Ιεράς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Καρέα